



LIGESTILLINGSVURDERING AF LOVFORSLAG

7. april 2016

J.nr. 15/14362

Arbejdsmarkedsydelse
FLF

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og forskellige andre love, og om ophævelse af lov om akutjob og jobpræmie til arbejdsgivere og lov om uddannelsesordning for ledige, som har opbrugt deres dagpengeret (Fleksibelt og indkomstbaseret dagpengesystem, månedsudbetaling af dagpenge m.v.)

Baggrund

Lovforslaget udmønter Aftale om et tryggere dagpengesystem, som regeringen (Venstre) den 22. oktober 2015 har indgået med Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti. Det Radikale Venstre har efterfølgende tilsluttet sig aftalen. Lovforslaget udmønter også Aftale om et tillæg til Aftale om et tryggere dagpengesystem om supplerende dagpenge og overskydende timer, som regeringen og aftalepartierne har indgået den 17. december 2015.

Aftale om et tryggere dagpengesystem bygger hovedsageligt på de anbefalinger, som Dagpengekommissionen offentliggjorde den 19. oktober 2015. Aftalepartierne er enige i Dagpengekommissionens anbefalinger, dog afviger Aftale om et tryggere dagpengesystem på nogle punkter fra anbefalingerne fra Dagpengekommissionen.

Formål

Formålet med lovforslaget er at styrke incitamentet til at tage et arbejde i løbet af dagpengeperioden.

Det skal blive mere attraktivt at tage et arbejde også af kortere varighed og evt. til en lav løn.

Lovforslaget skal også fremme mobiliteten og trygheden på det danske arbejdsmarked samt sikre ro og stabilitet på dagpengeområdet til gavn for såvel lønmodtagere som arbejdsgivere.

Den primære målgruppe

Den primære målgruppe for lovforslaget er modtagere af arbejdsløshedsdagpenge.

Efter lovforslaget er der tre ikrafttrædelsestidspunkter, jf. nedenfor. For størstedelen af elementerne i det nye dagpengesystem lægges der op til en fuld indfasning fra dag ét, og samtlige dagpengemodtagere, herunder igangværende forløb, flyttes over i det nye system ved ikrafttræden. Herved undgås det, at der skal administ-

res efter flere regelsæt samtidig, ligesom alle i dagpengesystemet behandles ens uanset indplaceringsdato.

Lovforslaget indeholder følgende ændringer i dagpengesystemet:

1. Beskæftigelseskonto med fleksibel genoptjening: Der skal indføres en månedsbaseret beskæftigelseskontomodel med fleksibel genoptjening. Opnås beskæftigelse i løbet af dagpengeperioden, kan det forlænge retten til dagpenge, når den ordinære toårige dagpengeperiode er opbrugt.
2. Optjening af dagpengere: Optjening af dagpengere skal baseres på indkomst for personer, der ikke er i berøring med dagpengesystemet. Den indkomstbaserede optjening gælder, når en person første gang indplaceres i dagpengesystemet. Genoptjening af retten til en ny dagpengeperiode, inden dagpengeperioden er opbrugt, og den nye fleksible genoptjening vil være timebaseret.
3. Forbrug af dagpengere: Forbrug af dagpenge skal fremover beregnes i timer frem for uger. Forbruget af dagpenge opgøres og afregnes fremover månedsvis, hvilket giver mulighed for at basere systemet på registeroplysninger.
4. Ny satsberegning: Dagpengesatsen for lønmodtagere skal beregnes på baggrund af lønindtægten i de 12 måneder med højeste lønindtægt inden for de seneste 24 måneder.
5. Karensdage ved høj ledighed: Der skal indføres en karensgang hver fjerde måned for personer med høj ledighed, svarende til 3 karensdage pr. år for fuldtidsledige.
6. Dimittender: Dimittendsatsen nedsættes til 71,5 pct. af højeste dagpengesats for ikke-forsørgere. Dimittendsats for forsørgere vil være på 82 pct. af højeste dagpengesats.
7. G-dage: Antallet af G-dage harmoniseres til to dage for alle typer af ansættelser, der er omfattet af de gældende regler for G-dage.
8. Tiltag for personer med omfattende brug af dagpengesystemet: Der skal indføres særlige regler for personer med meget omfattende brug af dagpengesystemet over en længere periode. Personer, der har modtaget dagpenge svarende til sammenlagt fire år inden for de seneste otte år, får reduceret dagpengere retten med én måned.
9. Øvrige ændringer af dagpengesystemet: Der skal derudover foretages en række ændringer i dagpengesystemet som anbefalet af Dagpengekommissionen:
 - Særreglerne for dagpenge til førtidspensionister afskaffes.
 - Folkepensionister får mulighed for et særligt seniormedlemskab af en arbejdsløshedskasse.
 - Reduktion i omfanget af gyldige grunde for selvforskyldt ledighed med henblik på regelforenklning og afbureaukratisering.
 - Reduktion i antallet af muligheder for forlængelse af referenceperioden med henblik på at sikre videst mulig digitalisering.
 - Reduktion i antallet af muligheder for forlængelse af optjeningsperioden med henblik på at sikre videst mulig digitalisering.
 - Reduktion i antallet af muligheder for optjening med andet end løntimer med henblik på at sikre videst mulig digitalisering.
 - Automatisk omforsikring fra deltidsforsikret til fuldtidsforsikret.
10. Reglerne om overskydende timer afskaffes.
11. Der indføres en ugebaseret model for supplerende dagpenge sammen med det månedsbaserede dagpengesystem. Udgangspunktet er de gældende regler for

supplerende dagpenge. Mindestudbetalingskravet omlægges fra én dag pr. uge (7,4 timer) til to dage pr. måned (14,8 timer), og timekravet til genoptjening af supplerende dagpenge forhøjes fra 130 til 146 timer om måneden. Aftalepartierne er endvidere enige om at lempe de nuværende regler om genoptjening af supplerende dagpenge på to punkter. For det første afskaffes den nuværende regel om, at der ikke kan påbegyndes genoptjening af en ny periode med supplerende dagpenge, før en eksisterende periode er opbrugt. For det andet indføres mulighed for, at retten til supplerende dagpenge kan forlænges med op til 12 uger. Derudover lempes reglerne ved, at man undtager hjemsendelse og arbejdsfordeling fra tidsbegrænsningen.

Ikrafttræden

Følgende elementer forventes at træde i kraft 2. januar 2017:

- Ny fleksibel genoptjening af dagpengeretten. Forlængelsen vil dog skulle opgøres manuelt i a-kasserne det første halve år
- Ny sats for dimittender
- Afskaffelse af særregler for førtidspensionister og ophævelse af tvungen udmelding af a-kasse ved pensionsalderen
- Ret til dimittenddagpenge ved uddannelse normeret til 18 måneder.

Følgende elementer forventes at kunne træde i kraft 1. juli 2017:

- Indkomstbaseret optjening
- Beregning af dagpengesats
- Tilbagevendende karenstage ved uafbrudt ledighed
- Månedsbaseret dagpengesystem med acontoudbetaling
- Modregning - de gældende regler for modregning af andet end lønindkomst fastholdes og digitaliseres yderligere.
- Digitalisering - fælles tællere
- Tiltag for personer med omfattende brug af dagpengesystemet
- Forbrug af dagpenge i timer
- Automatisk omforsikring af deltidsforsikrede
- Supplerende dagpenge, dog således at de forligsbundne elementer sættes i kraft af beskæftigelsesministeren efter et folketingsvalg.

Følgende elementer forventes at kunne sættes i kraft af beskæftigelsesministeren efter et folketingsvalg:

- Harmonisering til 2 G-dage
- Forligsbelagte elementer af reglerne om supplerende dagpenge

De sekundære målgrupper

-

Samlet vurdering

I nedenstående tabel 1 er målgrupperne for de forskellige delforslag opstillet. Det fremgår, at der generelt er flere kvinder end mænd, der er berørt af dagpenge, hvorfor der også i forbindelse med de fleste forslag vurderes at være flere kvinder, der vil blive berørt. Forslag 7 vedr. g-dage vil dog berøre lidt flere mænd end kvinder.

Samlet vurderes det, at i det omfang det ene køn frem for det andet i højere grad påvirkes af ændringerne i dagpengesystemet, skyldes dette forskelle i mænd og kvinders brug af dagpengesystemet som følge af forskelle i ledigheds mønstre.

Tabel 1. Forskellige grupper af dagpengemodtagere opdelt på køn. 2015.

	Kvinder	Mænd	I alt	I alt antal
Berørte af dagpenge (ændring nr. 2, 3, 4, 5, 9, 10)	54	46	100	284.755
Berørt af supplerende dagpenge (ændring nr. 11)	58	42	100	88.325
Opbrugt dagpengeregulering (ændring nr. 1, 8)	56	44	100	16.452
Har g-dage (ændring nr. 7)	49	51	100	95.002
Alle dimittender (ændring nr. 6)	60	40	100	63.389
- Dimittend hjemmeboende børn	80	20	100	3.562
- Dimittend uden hjemmeboende børn	59	41	100	59.827